

kæmpe med; men da han selv mener, at han er gaaet os et godt Stykke i Møde — dog vistnok neppe Halvveien — kunne vi maasse haabe, at han kunde komme til at gaa os endnu et Stykke i Møde (Winther: En Kvart). Det ærede Medlem siger en Kvart, men det er noget vanskeligt at afgjøre disse Kvarter eller Halvdele, men i alt Fald et saadant Stykke, at Præstelønningsloven virkelig bliver en Mulighed. Men med dette Forslag som Udgangspunkt frygter jeg for, at Muligheden vil vise sig at være meget lille eller endog ingen.

P. C. Olsen: Det ærede Medlem, som nu satte sig, mente, at jeg ikke vidste, hvad Folk tænkte her i Salen. Det er ganske vist; men man maa jo ogsaa regne Noget efter Udtalelserne, og her er, saa vidt mig bekendt, ikke faldet nogen Udtalelse fra Nogen, hvort der har ligget den Paastand, at Kirken har nogen som helst Eiendomsret. Naar det ærede Medlem mente, at Ministeren vel ikke mente dette; men at der var store Magter uden for Salen, som mente, at Kirken havde Eiendomsret, tror jeg, at det foreliggende Lovforslag viser det Modsatte; thi efter det kunne disse store Magter ikke faae en eneste Stilling. Alle kirkelige Udgifter ere nemlig derefter undergivne Lovgivningsmagten, og derved tror jeg, at de store Magter, om de end ere nok saa store, ere gjorte uskadelige ved dette Lovforslag.

N. Andersen: Fra det Dieblit af det Lovforslag, som staar næst efter paa Dagsordenen i Dag, blev indbragt her i Thinget, har jeg ikke for min Del næret synderligt Haab om, at der vilde komme noget Udbytte ud af disse Sagers Forhandling i denne Samling, og det har dersom for saa vidt kun ringe Interesse at deltage i Forhandlingen; men der er dog fremkommet Ting i Dag, som jeg ikke vil undlade at gjøre et Par Bemærkninger om. Det ærede Medlem for Densje Amts 5te Valgkreds (N. Bernsen), som paatog sig at sige Ministeren rigtig Bæstid om, hvorledes Forholdet ude omkring paa Landet var, gik endog saa vidt, at han talte om Paafæag, og anden Smaarebsel, og det ærede Medlem fra Ribe (Th. Kruse), som sluttede sig til ham, talte om Smør og Lignende; men veed de ærede Medlemmer da ikke, at disse Ydeller ere afløste i Genhold til Loven af 19de Februar 1861 (Th. Kruse: Byg) Ja, Byg, siger det ærede Medlem, men det er ikke Smør og Paafæag, og naar de ærede Medlemmer veed, at det er afløst til Byg, saa er det ikke værd at sige sig paa den Slags Ting; vil man sige rigtig Bæstid, skulde man ikke sige Andet end, hvad der er den nøgne Sandhed; men det vilde jeg nu ikke have taget videre Genlyn til, og det har jeg ikke forlangt Ordet for at gjøre nogen Bemærkning til; thi det er af den Slags Uttringer, som i Almindelighed ikke have nogen videre Indflydelse

paa Sagens Gang. Men det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) udtalte sig saaledes strax i Begyndelsen af sit Foredrag, at jeg maa tilstaa, jeg blev aldeles forbauset der over. Nu har det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 4de Valgkreds (P. C. Olsen) gjort opmærksom paa, hvor uberettiget den Udtalelse var, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds fremkom med, idet han sagde, at dette Thing stadig havde fordret, at Præsterne skulde lønnes med Penge. Det ærede Medlem her ved Siden af mig fra Frederiksborg (P. C. Olsen) har mindet om, hvad der skete i Samlingen 1870—71, idet et Lovforslag, som indeholdt det samme Princip for Lønningen, som her nu er foreslaaet i Regjeringsforslaget, blev vedtaget med 54 Stemmer mod 28, og for at godtgjøre, at dette Forslag var et virkelig folkeligt Forslag, skal jeg tillade mig at minde om, at ikke blot det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) stemte derfor, men ogsaa det daværende ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (P. Pedersen), som sad her ved Siden af mig, Medlemmet Nugaard, det ærede Medlem for Præsto Amts 5te Valgkreds (Schroll), som sidder her i Salen endnu, det ærede Medlem, som sidder her ved min Side, for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle) og det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds (Bojsen). Alle disse Medlemmer stemte den Gang for Forslaget. Næste Aar kunde man ikke bruge Forslaget, og da optraadte det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds som midlertidig Ordsvører for det Fællesudvalg, der havde været nedsat for at behandle Præstelønningsagen. Da kunde det ærede Medlem ikke tilraade at tage Kornprincippet som Lønningsystem for Præsterne. Han havde jo ikke den Gang glem, at han havde stemt for det Aaret før; men nu havde han ved at samtale med en Del Mand omkring i Landet faaet den fuldstændigste Overbevisning om, at det virkelig var et Onske hos den store Hæder af Befolkningen, at Præsterne skulde lønnes efter Pengesystemet og ikke efter Kornsystemet. Men saa aldeles umuligt var det ikke i 1872 for det ærede Medlem at tage imod Kornsystemet; thi efter at det ærede Medlem havde udviklet det, som jeg her nævner, om hvorledes han var kommen til ikke mere at kunne stemme for Forslaget, sluttede han med at sige: „Dette er mit bestemte Ståde; men jeg skal sige, at jeg, naar ikke Andet var kommet imellem, vilde have kunnet stemme for nærværende Lov, selv om de 325 Lønder Byg forhøiedes til 350.“ Det var endnu i 1872, at det ærede Medlem vilde have kunnet stemt for Loven, selv med 25 Lønder Bygs Tillæg for Mellemklasserne, naar ikke Andet var kommet imellem; men hvad var saa det, som var kommet imellem? Det var, at i Stedet for, at der i Lovforslaget fra 1871 stod i Slutningen